

місцеві запозичення до своїх бюджетів, в тому числі шляхом отримання кредитів від міжнародних організацій. Такі кошти надходять до бюджету розвитку ОТГ і використовуються на інвестиційні цілі.

Отже, бюджетна реформа задекларувала нові підходи в вирішенні питання реальної децентралізації та бюджетної автономії місцевого самоврядування. БКУ передбачено джерела формування дохідної частини бюджетів ОТГ, напрямки використання акумульованих коштів, права органів місцевого самоврядування щодо інвестиційної та інноваційної діяльності, відповідальність за бюджетні правопорушення. Звісно, фіскальна децентралізація у вітчизняних умовах пов'язана із значними труднощами правового, економічного, організаційного і кадрового характеру. Проте наявність достатніх обсягів ресурсів у бюджетах ОТГ буде запорукою спроможності місцевих органів влади самостійно вирішувати проблеми розвитку громад.

Інформаційні джерела:

1. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Розпорядження КМУ від 01.04.2014 р. № 333-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p>

2. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>

3. Бюджетний кодекс України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

УДК 336. 22 (477)

Т.О. Муренко, канд. екон. наук, доц. (ОНЕУ, Одеса)

А.Л. Потьомкіна, магістрант (ОНЕУ, Одеса)

ЩОДО МЕХАНІЗМУ СПРАВЛЯННЯ ПОДАТКІВ В УКРАЇНІ

На даному етапі реформування економіки України, нажаль, більшість підприємств намагається різноманітними засобами мінімізувати суму до сплати тих чи інших податків. Деякі підприємства це роблять ненавмисно (оскільки законодавство в Україні непостійне не всі можуть встежити за їх змінами, тому допускають помилки), а деякі навпаки шукають різноманітні вузькі місця в законах для того, щоб

ухилитися від сплати податків. Тому доцільним є поспостерігати за динамікою справляння податків в Україні і визначити їх вплив на поповнення казни нашої країни [4].

Різноманітні аспекти цієї проблематики були розглянуті у наукових працях вітчизняних вчених, а саме: Бець М. Т. [1], Дзюрій О.І. [2], Клим Н. М. [1], Кміть В.М. [2], Проскура К.П. [3], Сиротюк Г. [4], Сушкова І.Є. [3], Харчук О.О. [5], Харчук Ю.Ю. [6] та багатьох інших. На жаль, сьогодні ці проблемні питання залишаються досі невирішеними.

Податки відіграють важливу роль в становленні економіки кожної держави. Від того в якій мірі справляються податки і збори залежить рівень економічної стабільності держави. Тому контроль в цій частині є дуже важливим. В таблиці 1 ми розглянемо інформацію щодо надходжень податків і зборів в цілому по Україні.

Таблиця 1 – Інформація в цілому по Україні щодо надходжень податків і зборів, контроль за справлянням яких покладено на органи ДФС (млн.грн)»*

Рік	Зведений бюджет	Державний бюджет
1	2	3
1.12.2014	339 727,7	259 736,9
1.12.2015	522 007,3	432 600,3
1.12.2016	387 315,6	255 972,3
1.12.2017	474 348,3	307 538,8

Джерело: складено на основі даних Державної фіскальної служби України, 2018 р.

З таблиці 1 можна побачити, що за останні роки існує тенденція до збільшення державного та зведеного бюджетів, але це не означає, що воно є позитивним, оскільки сума збільшення не є великою і до того ж, у зрівнянні з 2015 роком ця сума достатньо зменшилась. Це могло статися з ряду причин, однією з них може бути значне збільшення курсу валюти, що потягло за собою зростання обсягів імпорту і відповідно до збільшення цін. Вважаємо, що буде доцільним у таблиці 2 навести податки, які займають найбільшу питому вагу в загальній сумі надходжень до державного бюджету. З таблиці 2 можна побачити, що найбільшу питому вагу та тенденцію до збільшення займає ПДВ із ввезених на територію України товарів. Існує багато схем мінімізації податків в загалом та в частині сплати цього податку.

Буде доречним розглянути деякі алгоритми мінімізації податків, а саме:

Таблиця 2 – Податки, які займають найбільшу питому вагу в загальній сумі надходжень до державного бюджету (млн.грн)

Рік	Податки				
	ПДВ із ввезених на територію України товарів	ПДВ із вироблених в Україні товарів	Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів	Податок на прибуток підприємств	ПДФО
1	2	3	4	5	6
2014	95 467,2	72 927,3	25 569,3	37 875,1	
2015	125 023,1	95 932,4	34 651,0	32 497,7	
2016	162 400,4	131 845,6	50 038,6	47 526,4	53 060,1
2017	225 226,3	57 882,3	60 486,8	64 187,3	66 652,3
2018	9 812,3	19 126,5	13 344,8	29 155,9	19 663,8

Джерело: складено на основі даних Державної фіскальної служби України, 2018 р.

1. Використання спрощеного режиму оподаткування.

Використовуючи даний режим великі підприємства (двадцяти мільйонники) розбивають свій бізнес на декілька малих підприємств для того, щоб потім вони сплачували податки по спрощеній системі. Потім це підприємство може реалізувати свою продукцію підприємству на спрощеній системі з мінімальною націнкою і переводить податкове навантаження на підприємство – єдинника [2].

Але даному алгоритму присутні деякі недоліки:

- обмежений обсяг виручки, який дозволяється за цією системою;
- не врахування доходу при сплаті квартального авансу фізичної особи платника за звітний період тощо.

2. Виплата заробітної через договори оренди із співробітниками [5].

Адміністрація підприємства заключає договори з робітниками по оренді у них основних засобів. Це робиться для того, щоб мінімізувати витрати, які пов'язані з оплатою праці. Так, підприємство зменшує витрати пов'язані з податком на прибуток і єдиним соціальним внеском. Але у даному алгоритмі є недолік - низька заробітна плата у більшості працівників, а це означає, що в них рідко є гроші для того, щоб брати в оренду основні засоби [1].

3. Технопарки та офшори.

Загалом технологічні парки звільняються від сплати митного платежу при ввезенні на територію України нового обладнання, матеріалів

та інших товарів, які не виробляються на території нашої країни, а суму податку на прибуток вони переховують на спеціальні рахунки [3].

Вітчизняні підприємства при можливості виводять свій прибуток у зону з пільговим оподаткуванням, тобто офшор (країни без оподаткування, або з мінімальним оподаткуванням (найчастіше податок являє собою фіксовану ставку, яка не залежить від доходу підприємства)) [6].

4. Використання звичайних цін.

Керівник підприємства може видати наказ про те, що фірма вивчає ринок (визначає яка продукція користується більшим попитом, або яка продукція стала неконкурентоспроможною) і в даний період удвічі знизити всі ціни на деякий проміжок часу, наприклад, на тиждень. А вже бухгалтер повинен простежити, щоб у цей час товари купували ті, кому треба.

5. Метод використання облікової політики.

Полягає в тому, що за допомогою зміни облікової політики можуть бути змінені розміри податкових баз.

6. «Вузькі місця» в законодавчій базі.

Кожне підприємство намагається шукати їх в національному законодавстві, що допоможе мінімізувати суму сплати податків або спиратися на них під часу суду (у разі, якщо підприємство у чомусь почнуть звинувачувати) [1].

7. Вибір організаційно-правової форми та структури ведення підприємницької діяльності.

Цей метод заснований на можливості суб'єктів господарювання самостійно обирати організаційно-правову форму господарювання, вид підприємницької діяльності та організаційну структуру її здійснення, а також систему оподаткування [3].

Отже, хоч всі ці алгоритми мають правове забезпечення підприємствам все одно необхідно їх уникати і працювати відповідно до законів нашої країни.

Для того, щоб не допускати помилок, необхідно постійно моніторити зміни в законодавстві. Якщо цього дотримуватись, то з одного боку збільшиться сума державного та зведеного бюджетів, а отже покращиться економічна стабільність Україні. А з іншого боку підприємства будуть «чисті» перед законом та зможуть не перейматися через те, що контролюючі органи можуть знайти помилки в їх діяльності і якщо ці помилки значні виписати великий штраф або взагалі зачинити підприємство. А якщо економічна стабільність країни покращиться, то можливо, що зі своєї сторони держава почне більше підтримувати вітчизняні підприємства та зменшить суму податків, яку необхідно сплачувати, що допоможе підприємствам отримувати більший прибуток.

Інформаційні джерела:

1. Бець М. Т., Клим Н. М. Оптимізація податкового планування на підприємствах України – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://vlp.com.ua/files/10_31.pdf - Назва з екрану.
2. Дзюрій О.І., Кміть В.М. Оптимізація та мінімізація податків в системі фінансового управління суб'єктів господарювання – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/1/15.pdf> - Назва з екрану.
3. Проскура К. П., Сушкова І. Є. Основні методи зменшення податкового навантаження в Україні – [Електронний ресурс] – Режим доступу: [Vopu_econ_2016_21_3_40%20.pdf](http://vopu_econ_2016_21_3_40%20.pdf) - Назва з екрану.
4. Сиротюк Г. Особливості справляння податку на додану вартість у сільському господарстві – [Електронний ресурс] – Режим доступу: ae_2010_3_1-2_19.pdf - Назва з екрану.
5. Харчук О. О., Коритнік С. А. Негативні наслідки діяльності офшорних зон та шляхи їх подолання в Україні – [Електронний ресурс] – Режим доступу: [mnj_2016_6\(3\)_49.pdf](http://mnj_2016_6(3)_49.pdf) - Назва з екрану.
6. Харчук Ю. Ю., Танчин А. І. Перспективи розвитку суб'єктів господарювання малого бізнесу України в контексті нововведень у спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/4886/1/28.pdf> - Назва з екрану.

УДК 621.9:681.3

В.В. Мьякинская, канд. екон. наук, доц. (*Могилёвский филиал БИП, Могилёв, Республика Беларусь*)

ПРОБЛЕМЫ ПРАКТИЧЕСКОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ АНАЛИТИЧЕСКОГО ИНСТРУМЕНТАРИЯ В УПРАВЛЕНИИ ОСНОВНЫМИ СРЕДСТВАМИ

Основные средства являются одним из важнейших факторов любого производства и в своей совокупности определяют производственную мощь предприятия. Эффективность управления основными средствами находит отражение в увеличении производства продукции, улучшении ее качества, повышении производительности труда, снижении издержек производства. Их состояние и эффективность использования – один из центральных аспектов